

RELEVANȚA BIBLIOTECII UNIVERSITARE ÎN ANUL 2016

THE RELEVANCE OF THE UNIVERSITY LIBRARY IN 2016

Elena HARCONIȚA

Abstract: *The Scientific Library of Alecu Russo Bălți State University remains to be of the highest category institution in accordance with Government Decision no.381 of 13.04.2006. It is a Departmental and Territorial Librarianship Center based on the Order of the Ministry of Culture no. 2 of 13.01.2015 (previous - 2004). From 2003 the Scientific Library acted as a Regional Depository of World Bank, integrates 6 Centers, an Information Point, 3 international collections, and 10 private collections, participated in 2016 in 3 projects that brought more benefits, including technical equipment worth 110,647 lei (5,270 euros).*

Beyond the annual budgeting constraints and the many problems faced by librarians they are confident in the digital future of the information institution, an objective developed with the active completion of the USARB Open Research Archive (ORA) and the indexing the academic works in open libraries and platforms. Librarians became credible guides that help students, teachers and students navigate to a constant change in the environment of information and communication technologies. They not only select digital academic resources for users but also deal with teaching and learning, actively participating in education and research processes.

Key words: *USARB Scientific Library, collections, International Projects, Library use, Information offer, Modern Services, research, appreciations*

Obiectivul Bibliotecii Științifice USARB este de a oferi servicii de bibliotecă modernă, eficientă și primitoare pentru toți membrii comunității academice și pentru potențialii utilizatori care au motive reale să folosească colecțiile și facilitățile oferite de bibliotecarii universitari.

Ca de obicei, raportul pentru un an de activitate începe cu o notă de mulțumire tuturor bibliotecarilor pentru menținerea standardelor înalte ale proceselor și serviciilor, facultăților, studenților, donatorilor și altor membri ai comunității academice și nu numai, care au contribuit la succesul Bibliotecii Științifice USARB în anul 2016.

Dincolo de constrângerile bugetului anual și a numeroaselor probleme cu care s-au confruntat, bibliotecarii privesc cu încredere în viitorul digital al instituției info-documentare, obiectiv dezvoltat odată cu completarea activă a Arhivei instituționale Open Research Archive (ORA) USARB și indexarea lucrărilor universitarilor bălțeni în bibliotecile, bazele de date și platformele deschise. În timp ce unii presupun că bibliotecile și bibliotecarii au devenit mai puțin relevanți în era digitală, cei care lucrează în biblioteci știu că sunt necesari acum mai mult ca niciodată. Anume bibliotecarii au devenit ghizi credibili care ajută studenții, profesorii și elevii să navigheze într-o schimbare constantă a mediului tehnologiilor informaționale și comunicaționale. Ei nu numai că selectează resursele academice digitale pentru utilizatori dar se mai ocupă de predare și învățare, participând activ în procesele de educație și cercetare.

Biblioteca universitară continuă să se schimbe dar nu într-atâta cât s-a crezut odată. Angajații, resursele informaționale, serviciile și produsele infodocumentare față provocărilor pe care le prezintă epoca digitală și Biblioteca va continua să prospere în noua lume prezentată prin materiale electronice, păstrând în același timp colecțiile fizice, spiritul schimbului de informații și al schimbului de cunoștințe.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți menține cu demnitate statutul instituției de categorie superioară în corespundere cu Hotărârea Guvernului R. Moldova nr.381 din 13.04.2006. Este Centru Biblioteconomic Departa-

mental și Teritorial în baza Ordinului Ministerului Culturii nr. 2 din 13.01.2015 (anterior din 2004). Îndeplinește funcțiile de Bibliotecă Depozitară Regională a Băncii Mondiale (2003), integrează 6 Centre, unul din ele - Centrul de Informare al României a fost inaugurat la 15 decembrie cu sprijinul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni. Utilizatorii se bucură de avantajul de a se adresa la Punctul de Informare NATO, la 11 colecții internaționale și 10 colecții particulare. În anul 2016 a participat în 3 Proiecte, care au adus nu numai noi cunoștințe și posibilitatea vizitelor documentare în bibliotecile din țările europene (Irlanda, Ungaria, România) etc., dar și echipament tehnic în valoare de 110 647 lei – 5 270 EURO .

MISISQ (Modern Information Service for Improvement Study Quality - Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor, Programul TEMPUS (2013-2016)

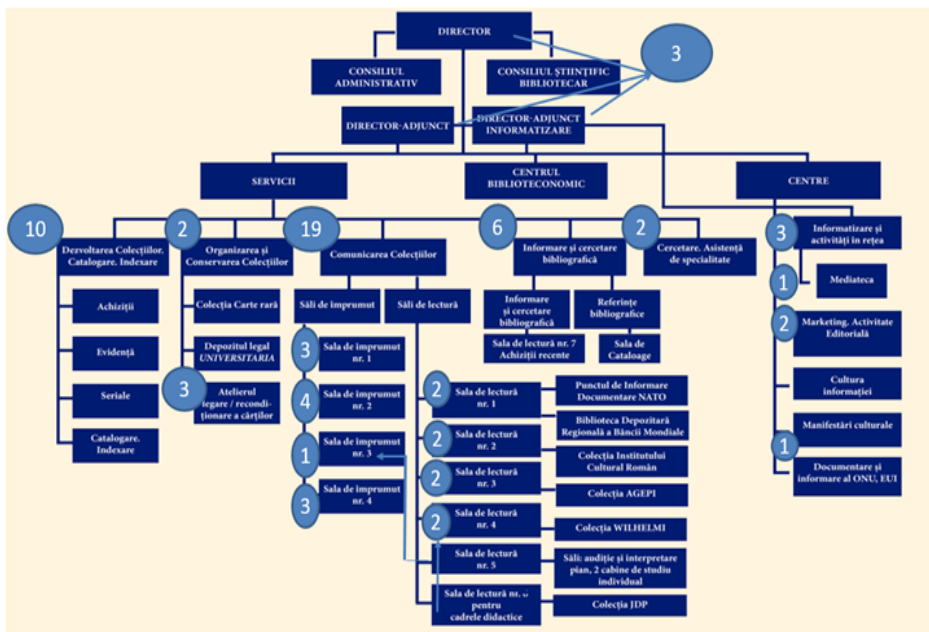
Proiectul Library Network Support Services (LNSS): modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming library services (LNSS), Programul Erasmus + Capacity Building in Higher Education (CBHE) (2015-2018)

Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova. Finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, realizat în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România (2016-2019).

Organigrama BȘ USARB este constituită din cinci subdiviziuni și cinci centre, gestionate cu sârguință de 53 de angajați, din ei 50 fiind bibliotecari: 87 % deținători ai categoriilor de calificare: 32% - superioară; 34% - categoria întâi și 21% -categoria a doua.

ORGANIGRAMA

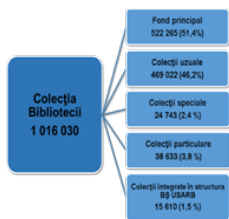
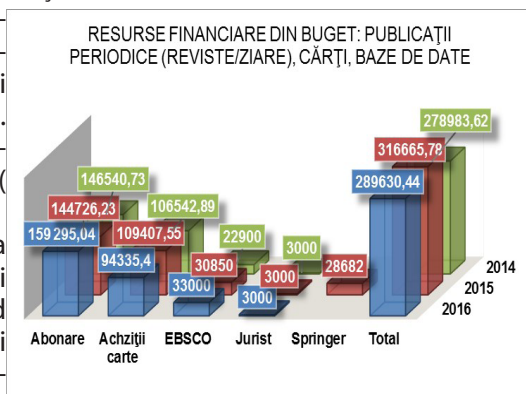
Unul din cele mai importante procese ale bibliotecilor contemporane rămâne să fie în continuare dezvoltarea colecțiilor, universitatea bălțeană profitând în anul 2016 de 8 135 exemplare în 4 638 titluri, în valoare de 746 579,55 lei, donațiile constituind - 84 % .

Oferta informațională a fost suplimentată prin abonarea la bazele de date EBSCO și SPRINGER, Legislația R. Moldova în valoare totală de peste 2 500 EURO, fiind oferit accesul la peste 60 de baze de date cu un conținut electronic de 118 918 cărți și 53 717 reviste, inclusiv 5 baze de date instituționale.

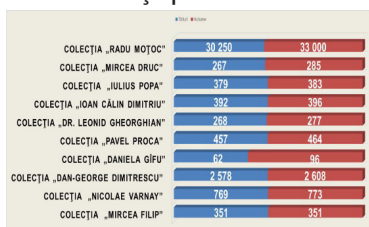
Valoarea totală a achizițiilor și asigurarea accesului la baze de date alcătuiește 818 184 lei, din buget fiind cheltuiți 289 630 lei, ceea ce formează doar 35 %. Per utilizator (88 lei) fiind consumați în total de 2,8 lei mai mulți decât din buget (31 lei).

Numărul colecțiilor particulare a crescut cu două: Colecția „Iulius Popa” și Colecția „Mircea Filip”, utilizatorii având suplimentar acces la 35 773 titluri de cărți de referințe, științifice, didactice și beletristică românească și universală.

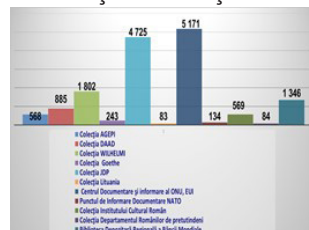
Colecțiile structurilor internaționale au sporit cu 350 de unități materiale.

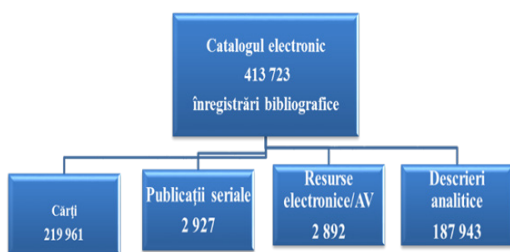
Colecții particulare

Colecții internaționale

Pentru a facilita găsirea informațiilor necesare bibliotecarii au indexat și au catalogat documentele achiziționate, contribuind la creșterea numărului de înregistrări în catalogul electronic partajat, cota bălțenilor constituind 413 723 de unități catalografiate, peste 72 % din toate titlurile de cărți deținute și mai bine de 45 % alcătuindu-le descrierile analitice.

Catalogul partajat este produsul Proiectului MISISQ, în care șapte biblioteci universitare din R.Moldova au reușit să creeze un sistem informațional academic unic, dezvoltat prin catalogarea corporativă în Programul ALEPH, serverul principal fiind localizat și gestionat de BȘM a USMFNT din Chișinău.

În cadrul aceluiași Proiect a fost dezvoltat repozitoriul instituțional ORA USARB, Politică Accesului Deschis în USARB fiind înregistrată în ROAMRMAP, însuși repozitoriul – în DOAR și DURASpace. În Săptămâna Accesului Deschis (24 – 30 octombrie), timp de o zi bibliotecarii bălțeni au participat la maratonul național al arhivării documentelor în Repozitoriul instituțional, plasându-se pe locul întâi în Republică.

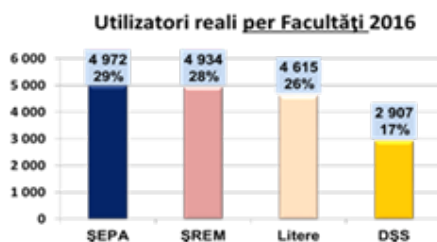
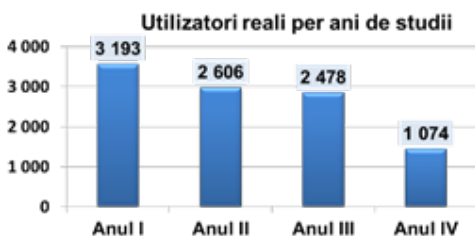
The screenshot shows the ORA USARB website interface. At the top, there is a navigation bar with 'home', 'Browse', and 'Help' links, and a search bar labeled 'Search DSpace'. Below the navigation bar, there are logos for 'ORA USARB OPEN RESEARCH ARCHIVE OF ALECU RUSSO BALTI STATE UNIVERSITY' and 'MODERN INFORMATION SERVICES FOR IMPROVEMENT STUDY QUALITY'. A green banner reads 'Arhiva instituțională digitală'. The main content area displays a grid of document thumbnails. Below the thumbnails, there are search filters for 'Communities in DSpace', 'Discover', 'Author', 'Subject', and 'Date issued'. The 'Communities in DSpace' filter shows 'BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ' and 'COLECȚIA INSTITUȚIONALĂ'. The 'Author' filter shows 'Hârcoțba, Elena' (108) and 'Stratan, Elena' (66). The 'Subject' filter shows 'expoziții' (111) and 'Biblioteca științifică a Universi...' (77). The 'Date issued' filter shows '2100 - 2103' (1) and '2000 - 2099' (222).

Au fost dezvoltate cunoștințele bibliotecarilor în domeniul culturii informației la trainingurile internaționale și Campania cu același generic în instituție. Drept urmare au fost elaborate conținuturile noi ale Modulelor Cursului *Bazele culturii informației*, promovat de 10 bibliotecari în volum de 304 ore pentru 36 grupe academice de studenți din anul întâi de la toate Facultățile, secția de zi și frecvență redusă, precum și pentru 4 clase de elevi ai Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți. În corespundere cu noile cerințe au fost redactate *Curriculumul și Fișa unității de curs*.

La crearea bazelor de date și asigurarea serviciilor electronice sunt folosite 111 calculatoare, toate având conexiunea de Internet. Cercetările utilizatorilor sunt sprijinite de 44 PC localizate în Mediatecă -24, Sala de cataloage - 10, Centrul de informare a României (CIR) - 5 și alte subdiviziuni.

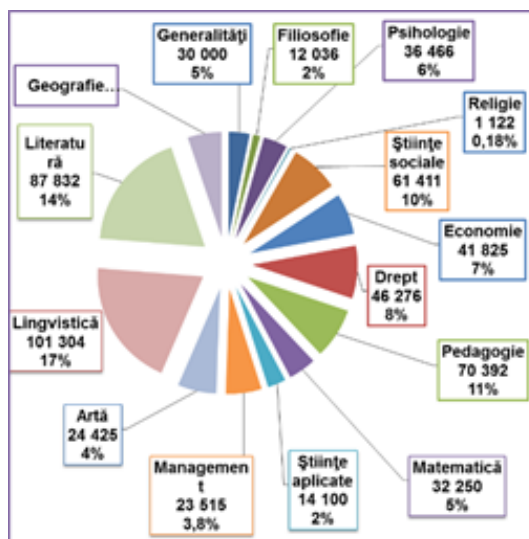
De resursele informaționale, serviciile și produsele infodocumentare au beneficiat 7 738 de studenți și profesori, din cei 9300 de utilizatori înscrși, care au vizitat Biblioteca de 188 236 ori, împrumutând 613 659 documente și accesând de peste 2 milioane ori site-ul / blogurile Bibliotecii. Ei au beneficiat de 424 expoziții tematice, dintre care 31 on-line, de 33 programe complexe: seminarii, medalioane, maratoane științifice și literare, lansări de carte, desfășurate cu prilejul anumitor date remarcabile, deceniilor, zilelor naționale și internaționale.

Trebuie să menționăm că cei mai studiosi sunt studenții din anul I, iar dintre Facultăți iese în frunte Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte.

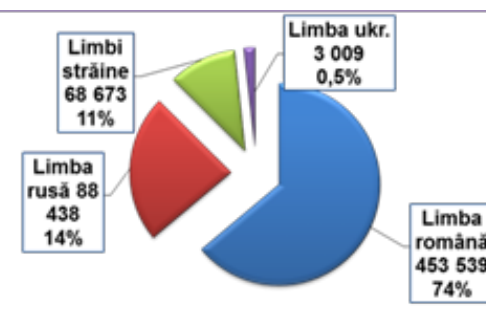

Cele mai solicitate domenii au fost Lingvistica (17%) și Literatura(14%), după care urmează pedagogia (11%), științele sociale (10%), dreptul (8%) economia (7%) și altele.

Împrumut pe domenii de științe

Împrumut pe limbi

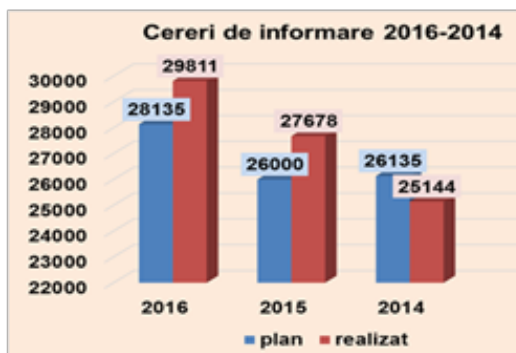
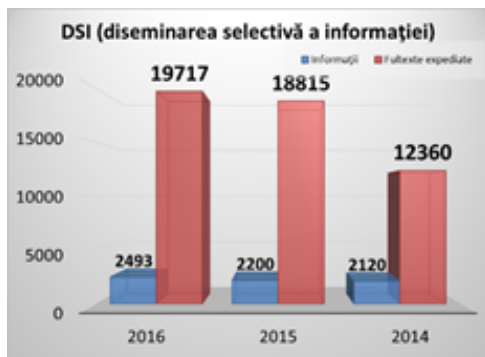

Pagina web a fost vizitată de 22 647 ori, fiind efectuate 438 148 de vizite virtuale și 2 379 069 de accesări.

Bibliotecarii au facilitat utilizarea unei noi oportunități pentru cercetătorii bălțeni: determinarea indicelui Hirsch prin aplicarea softului Publish or Perish, măsurând impactul științei bălțene prin studii bibliometrice.

În asistența informațională au fost aplicate elemente de Bibliotecă 2.0 : e-mail-uri personale, PW, bloguri și rețele sociale, utilizând forme și mijloace tradiționale: expoziții, prezentări verbale și virtuale, întâlniri cu licențiații /masteranzii /doctoranzii; precum și electronice: e-Buletinul bibliografic informativ Achiziții recente pentru catedre, servicii de referințe în regim cerere-ofertă, expoziții on-line. Au fost elaborate (66) fascicule de e-Buletin bibliografic informativ *Achiziții recente* structurat pe 11 domenii ale cunoașterii care a cuprins un număr de 3 467 titluri. Expoziția de Achiziții recente pe pagina WEB a Bibliotecii a fost renovată de 4 ori fiind propuse 246 din cele mai actuale și necesare documente cu descrieri bibliografice, scanare-coperta și cuvinte-cheie (expuse pe Calameo, Issuu) , expozițiile tematice on-line – 31 cu 4149 documente așezate în

2 477 sliduri au adunat 1 110 de vizualizări.

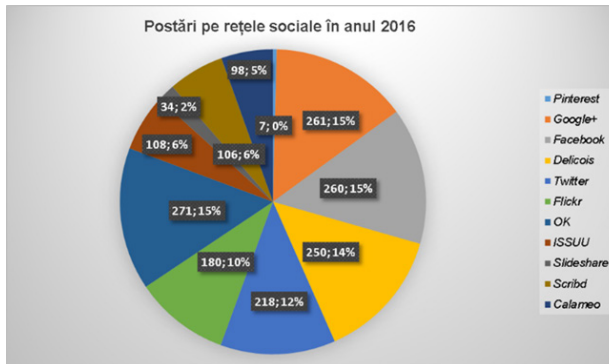

Asistență informațională este asigurată de către bibliotecarii dotați și experimentați, buni cunoscători ai structurilor de informare și documentare, posesori ai abilităților de formare a deprinderilor de cercetare și utilizare eficientă a resurselor informaționale.

Bibliotecarii de la referințe menționează că 61% din cererile de informare au fost satisfăcute în regim electronic (OPAC, Internet, baze de date) și numai 39% cu suportul instrumentelor tradiționale (cataloagele alfabetic, sistematic CZU, BBK, analitic sistematic, documentele de referințe). Au fost oferite 3 331 din cele mai diverse consultații, printate la cerere 2 175 de liste tematice cu 24 639 înregistrări bibliografice, direct din OPAC, ceea ce constituie cu circa 14% mai mult decât în 2015. Au fost perfectate 5 038 buletine de cerere. A crescut numărul referințelor la distanță prin intermediul serviciului „Întreabă bibliotecarul”. La Lunarul Licențiatului / Masterandului / Doctorandului au participat 532 de tineri cercetători în 31 grupe, 20 de ședințe, cărora li s-au prezentat 10 expoziții tematice (1 285 doc., consultate 2438 documente), baze de date la domeniile de cercetare, normele-standard prevăzute pentru întocmirea referințelor bibliografice și citărilor la lucrări științifice.

Este foarte importantă relaționarea personală a bibliotecarilor cu utilizatorii pe cale electronică, în total fiind expediate 2 586 de mesaje cu 41 931 pagini la 7 580 utilizatori: cadre didactice, masteranzi, doctoranzi, studenți, liceeni. Acestea erau cu conținut despre noile resurse informaționale, baze de date, articole în acces deschis, e-books, e-journals ș.a. pe domeniile de interes ale utilizatorilor.

Studenții, cadrele didactice, dar și potențialii utilizatori întâmpină multe informații despre Bibliotecă și resursele ei în rețelele sociale și platformele deschise, pe care în anul 2016 au fost postate sute de informații, cele mai multe accesări avându-le cele de pe Facebook - 635 583.

Relevanța Bibliotecii Științifice USARB este caracterizată printr-o gamă largă de activități de cercetare și participare la importante evenimente științifice.

Bibliotecarii au elaborat și editat 9 lucrări (110 coli de autor): 6 bibliografii și biobibliografii - *Gheorghe BACIU : Biobibliografie, In memoriam Academicianul NICOLAE FILIP : Biobibliografie, Bălți – important centu urban din Nordul Moldovei : Bibliografie, Lucrările profesorilor USARB în anii 2010-2015: Bibliografie selectivă, Lucrările profesorilor USARB în anul 2015: Anuar; Materialele Colloquia Bibliothecariorum Faina Tlehuca*, ed. a 4-a; *Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Relevanța și calitatea formării*

universitare: competențe pentru prezent și viitor: consacrată celor 70 de ani de la fondarea universității bălțene din 8 octombrie 2015, Vol.3, Secțiunea *Paletele temporale ale Bibliotecii universitare; Curriculumul Bazele Culturii Informației*; 2 Reviste de specialitate: *Confluente bibliologice*, BiblioUniversitas@ABRM.md

Contribuția de conținut și artistică la editarea revistei *Magazin bibliologic*, rev. șt. și bibliopraxiologică editată de Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova: ed. specială în cadrul Proiectului Tempus „*Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor*” (red. artistic: S. Ciobanu).

Au fost organizate 6 manifestări (colocvii, conferințe, seminare profesionale) în colaborare cu Ministerul Educației și Direcțiile Educație din 15 raioane de Nord și mun. Bălți.

Lucrări editate de BȘ USARB - 9 lucrări bibliografice (110 coli de autor):
2014-2016

APRECIERI

Ministerul Educației al Republicii Moldova i-a distins cu Diplome pe Igor Afatin, director adjunct, Silvia Ciobanu, șef serviciu Pentru participare activă la realizarea Proiectului „Modern Information Service for Improvement Study Quality” din cadrul Programului Tempus; Lina Mihaluța, director adjunct, Angela Hăbășescu, bibliotecar principal, Elena Cristian, șef serviciu *Pentru performanțe deosebite în activitatea profesională, contribuție substanțială la implementarea serviciilor inovative bazate pe lectură, merite deosebite în cultivarea dragostei de carte și cu prilejul Zilei Bibliotecarului.*

Diploma de Excelență ABRM a fost acordată doamnei Elena Harconița, director BȘ USARB pentru realizarea revistei BIBLIOUNIVERSITAS@ABRM.MD

Diploma de Excelență la Concursul Național ABRM *Cel mai bun bibliotecar al anului 2015, ediția XXV-a*, a fost conferită Angelei Hăbășescu, bibliotecar principal, Pentru implementarea inițiativelor de bune practici și modelelor inovatoare

Premii pentru 4 lucrări la Concursul Național ABRM *Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării din anul 2015*: Biblioteca Științifică = Scientific Library : cartea de vizită; Harconița, Elena. Bibliotecarii universitari bălțeni : dicționar; Mihaluța, Lina. Carte cu autograf și dedicații : catalog; Steaua de joi... ; Poemele mamei scrise noapți în șir cu vârful acului pe pânză, alinând durerea inimii... : catalog de artă plastică și arta cusutului.

3 lucrări au fost premiate în cadrul Concursului Lucrărilor Științifice pentru anul 2016 desfășurat în USARB: Gheorghe BACIU : Biobibliografie (alcăt.: Elena Harconița, V. Enciu); Bălți – important centru urban din Nordul Moldovei : Bibliografie (Elena Scurtu); In memoriam Academicianul NICOLAE FILIP : Biobibliografie(alcăt.: E. Scuru, M. Fotescu).

Concursul Național AGEPI - Premiul special al Juriului „Biblioteca partener în

promovarea proprietății intelectuale”, ediția a V-a - Bibliotecii Științifice USARB, director Elena Harconița.

DIPLOMA DE GRATITUDINE Colectivului Bibliotecii din partea Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți, director Lia Pascari, în semn de mulțumire pentru întreg sprijinul acordat elevilor și profesorilor LTR „Ion Creangă” și cu prilejul Zilei Bibliotecarului.

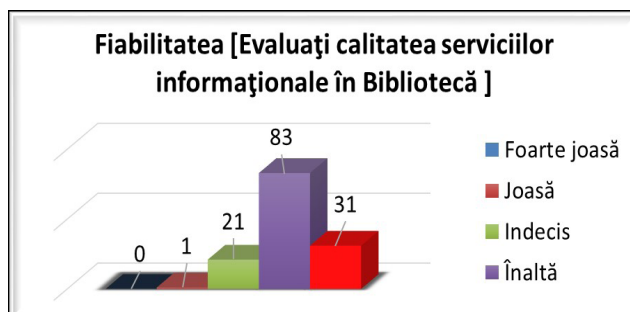
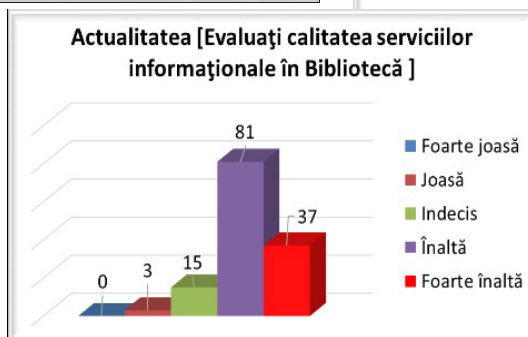
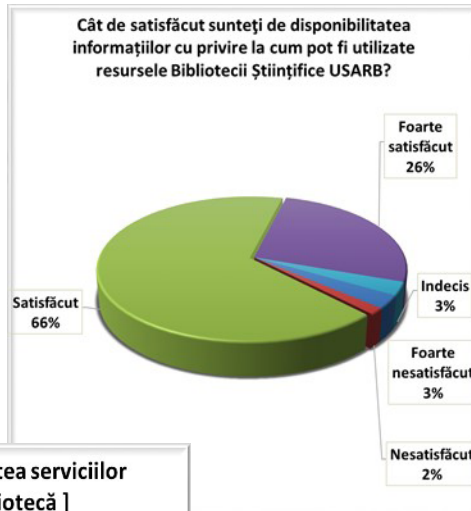
Scrisoare de Mulțumire Colaboratorilor Bibliotecii Științifice USARB din partea Colegiului Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți.

4 DIPLOME de merit a Rectorului USARB pentru performanțe deosebite în activitate profesională, contribuție la implementarea proiectelor internaționale și a serviciilor inovatoare în susținerea procesului de instruire și cercetare bibliotecarilor: E. Harconița, L. Mihaluța, L. Răileanu, V. Topalo.

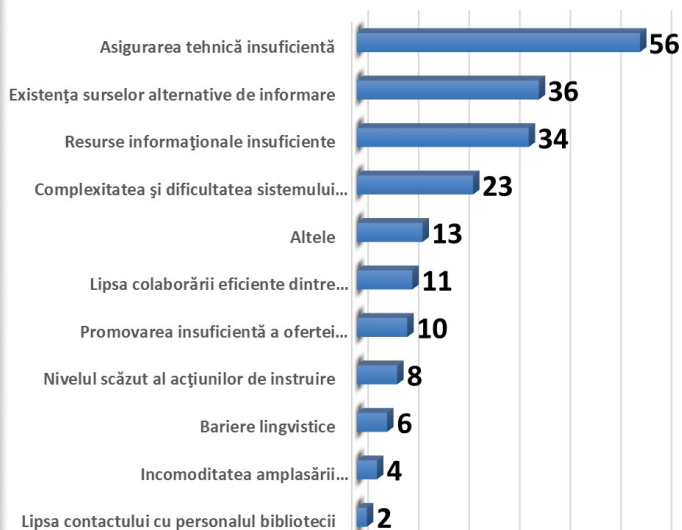
Premiul Rectoratului pentru Știință: Silvia Ciobanu

Feedback

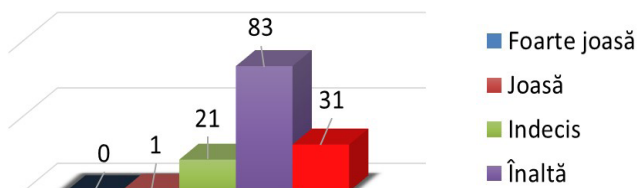
Bibliotecarii și Senatul studențesc au realizat în paralel studii referitor la locul și rolul Bibliotecii universitare în formarea viitorilor specialiști, răspunsurile fiind concludente și confirmă cu prisosință demersurile și implicațiile judicioase ale bibliotecarilor în procesele de instruire și cercetare universitară:

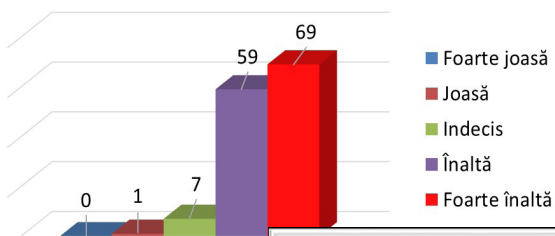
Ce obstacole întâmpinați în utilizarea serviciilor Bibliotecii Științifice USARB?

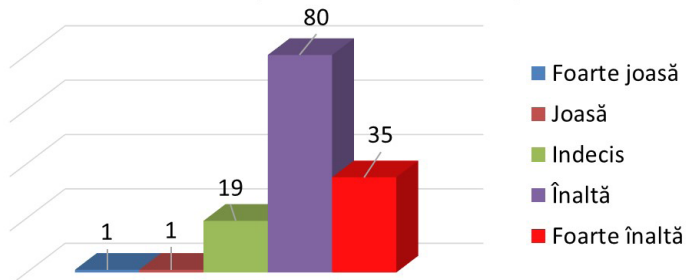
Fiabilitatea [Evaluăți calitatea serviciilor informaționale în Bibliotecă]

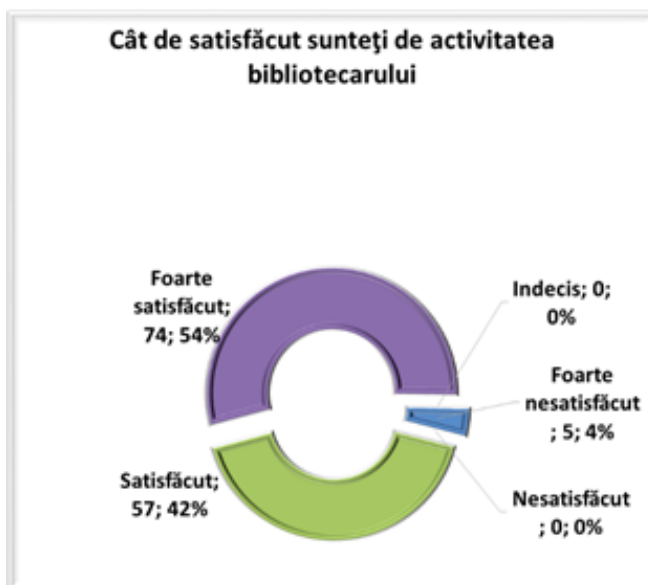

Operativitatea [Evaluăți calitatea serviciilor informaționale în Bibliotecă]

Plenitudinea [Evaluăți calitatea serviciilor informaționale în Bibliotecă]

Sugestii și propuneri din 487 Chestionare studenți și 136 on-line pe site-ul BȘ USARB

SERVICII ȘI APRECIERI	0,4%	10,7 %
MODERNIZAREA SPAȚIILOR, CĂLDURĂ	5,5 %	19 %
CĂRȚI NOI, MAI MULTE EXEMPLARE	7,5 %	9,2 %
PROGRAM	3,2 %	4,2 %
Schimbare program :	Da - 17,5 %	
	Nu - 82,5 %	
INFORMATIZARE	2,5 %	15,7 %
PERSONAL	1,8 %	0
VARIANTA ELECTRONICĂ A CĂRȚILOR	1,4%	6,4 %

Bibliotecarii au muncit din greu în anul 2016 pentru a spori experiența studenților, a promova cercetarea și comunicarea științifică, au făcut pași importanți în vederea articulării la viziunea comunități de învățare în bibliotecă, în același timp continuând progresul în cadrul planului de construire a bibliotecii secolului 21.